

ПРОБЛЕМИ ПРАВООХОРОННОЇ ТА ПРАВОЗАХИСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 347.61/.64

DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2025-3.10>

А. В. Боровик, доктор юридичних наук, доцент,
віце-президент з наукової роботи
Науково-дослідного інституту публічного права

Н. З. Дерев'янко, доктор філософії в галузі права, доцент,
декан юридичного факультету
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука

РОЛЬ ПРОКУРАТУРИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ДІТЕЙ

У статті здійснено дослідження ролі прокуратури у забезпеченні захисту прав та інтересів дітей. Визначено, що нормативно-правові засади участі прокуратури в механізмі захисту прав та інтересів дітей складаються із системи міжнародних і національних актів, які встановлюють стандарти захисту прав та інтересів дітей, в т.ч. шляхом визначення функцій прокуратури у цій сфері. Підкреслено, що основними засадами забезпечення органами прокуратури захисту прав дітей, особливо в умовах їх порушення є: отримання дітьми інформації про їхні права, надання вільного доступу дітей до правосуддя, створення можливості повідомляти про факти порушення їхніх прав, дитиноцентризм, повага до гідності дитини, захист дитини від дискримінації, усіх форм насильства, зловживань та експлуатації. Зауважено, що роль прокурора у захисті прав та інтересів дітей полягає у забезпеченні нагляду за дотриманням законодавства у сфері захисту дітей, представництві інтересів дітей у судах, участі у кримінальних провадженнях за участі неповнолітніх осіб, ініціюванні перевірок щодо дотримання прав дітей у закладах різних рівнів та місцях несвободи, контролі за виконанням рішень судів, що стосуються захисту прав дитини, участі у розробці та впровадженні програм з попередження порушень прав дітей, сприянні підвищенню рівня правової обізнаності серед дітей та їхніх законних представників, забезпеченні міжвідомчої координації щодо виявлення та реагування на випадки порушення прав дітей та ін.

Виокремлено, що недоліками роботи органів прокуратури в сфері захисту прав дітей є: недостатній рівень спеціалізації ювенальних прокурорів, малоефективний прокурорський контроль в різних сферах захисту прав та інтересів дітей, проблеми фінансування та технічного забезпечення, низький рівень правової обізнаності суспільства щодо проблем захисту прав та інтересів дитини, відсутність стратегічних підходів до профілактики злочинності серед дітей, складнощі у роботі органів прокуратури, які зумовлені умовами та наслідками російсько-української війни. Резюмовано, що рекомендовані заходи щодо усунення недоліків роботи органів прокуратури в сфері захисту прав дітей включають посилення спеціалізації прокурорів, підвищення фінансування, вдосконалення міжвідомчої взаємодії, розробку механізмів попередження порушень, активізацію просвітницької діяльності та ін.

Ключеві слова: органи прокуратури, ювенальний прокурор, права та інтереси дитини, механізм захисту прав та інтересів.

A. V. Borovyk, N. Z. Derevianko. The role of the prosecutor's office in ensuring the protection of the rights and interests of children

The article studies the role of the prosecutor's office in ensuring the protection of children's rights and interests. It is determined that the regulatory and legal principles of the prosecutor's office's participation in the mechanism for protecting children's rights and interests consist of a system of international and national acts that establish standards for protecting children's rights and interests, including by defining the function of the prosecutor's office in this area. It is emphasized that the main principles for ensuring the protection of children's rights by prosecutor's offices, especially in conditions of their violation, are: obtaining information about their rights by children, providing children with free access to justice, creating the opportunity to report violations of their rights, child-centeredness, respect for the dignity of the child, and protecting children from discrimination, all forms of violence, abuse, and exploitation. It was noted that the role of the prosecutor in protecting the rights and interests of children consists of ensuring supervision over compliance with legislation in the field of child protection, representing the interests of

© А. В. Боровик, Н. З. Дерев'янко, 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

children in courts, participating in criminal proceedings involving minors, initiating inspections of compliance with children's rights in institutions of various levels and places of detention, monitoring the implementation of court decisions related to the protection of children's rights, participating in the development and implementation of programs to prevent violations of children's rights, promoting increased legal awareness among children and their legal representatives, ensuring interdepartmental coordination in identifying and responding to cases of violations of children's rights, etc. It is highlighted that the shortcomings of the work of prosecutors in the field of children's rights protection are: insufficient level of specialization of juvenile prosecutors, ineffective prosecutorial control in various areas of protection of children's rights and interests, problems of financing and technical support, low level of legal awareness of society regarding the problems of protecting children's rights and interests, lack of strategic approaches to preventing crime among children, difficulties in the work of prosecutors, which are due to the conditions and consequences of the Russian-Ukrainian war. It is summarized that the recommended measures to eliminate the shortcomings of the work of prosecutors in the field of children's rights protection include increasing the specialization of prosecutors, increasing funding, improving interdepartmental cooperation, developing mechanisms for preventing violations, intensifying educational activities, etc.

Key words: prosecutors, juvenile prosecutor, rights and interests of the child, mechanism for protecting rights and interests.

Постановка проблеми. Питання захисту прав дітей завжди перебуває у центрі уваги суспільства, адже діти є найбільш уразливою категорією населення, яка залежить від підтримки держави у всіх сферах життя. У сучасному світі, де спостерігається зростання випадків насильства, експлуатації, торгівлі дітьми та інших порушень їхніх прав, роль прокуратури як гаранта законності та справедливості набуває особливого значення. Національний контекст дослідження даного проблематики посилюється умовами російсько-української війни, яка створила безпрецедентні загрози для дітей в сфері порушення їхніх базових прав та інтересів, зростання кількості випадків насильства, примусової депортації дітей та ін.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню окремих аспектів ролі прокуратури у забезпеченні захисту прав та інтересів дітей присвятили свої праці такі науковці, як: І. Мерімеріна (реалізація повноважень прокурора під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження щодо неповнолітніх осіб) [1], І.М. Паліченко (участь прокурора в захисті прав та інтересів дитини) [2], О.О. Панчишина (повноваження прокурора із захисту майнових прав дітей) [3], П.І. Пархоменко (прокурор в системі правосуддя дружнього до дитини) [4], Г.В. Попов (співвідношення діяльності органів прокуратури та органів державної влади у сфері захисту прав і свобод дітей та діяльність органів прокуратури у сфері захисту прав дітей) [5; 6], Г.В. Щербакова (роль прокурора у забезпеченні прав неповнолітніх учасників кримінального провадження) [7], [18, с. 134] та ін.

Мета статті полягає у дослідженні ролі прокуратури у забезпеченні захисту прав та інтересів дітей.

Виклад основного матеріалу. Участь прокурора у захисті прав та інтересів дітей ґрунтується на низці нормативно-правових актів міжнародного та національного права до яких ми можемо віднести наступні:

1. Міжнародні документи: Конвенція ООН про права дитини, 1989 р. (визначає обов'язки держав у забезпеченні захисту прав дитини, включаючи право на життя, освіту, охорону здоров'я та захист від насильства), Гаазька конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей 1980 р. (спрямована на забезпечення повернення викрадених дітей у їхнє місце постійного проживання), Європейська конвенція про здійснення прав дітей, 1996 р. (в т.ч. закріплює права дітей на участь у судових процесах, які їх стосуються) та ін. Наприклад, п. 2 ст. 3 Конвенції ООН про права дитини визначає, що «Держави-учасниці зобов'язуються забезпечити дитині такий захист і піклування, які необхідні для її благополуччя, беручи до уваги права й обов'язки її батьків, опікунів чи інших осіб, які відповідають за неї за законом, і з цією метою вживають всіх відповідних законодавчих і адміністративних заходів» [8]. Також, в даній сфері застосовуються міжнародні стандарти правосуддя дружнього до дитини, які розроблені за підтримки Ради Європи, ЮНІСЕФ, ОБСЄ та Комітету ООН з прав дитини на основі таких міжнародно-правових актів, як: Керівні принципи ООН з питань правосуддя у справах, пов'язаних із участю дітей – жертв та свідків злочинів (Резолюція 2005/20 Економічної і соціальної ради ООН у 2005 р.), Конвенція Ради Європи № 201 про захист дітей від сексуальної експлуатації та зловживань сексуального характеру, Керівні принципи щодо судочинства, дружнього дитині (2010 р.) та ін. [17, с. 43].

2. Національні нормативно-правові акти України: Конституція України, Сімейний кодекс України, Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Цивільний процесуальний кодекс України, Закони України «Про охорону дитинства», «Про прокуратуру України», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» та ін [19, с. 227]. Так, п. 2 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про прокуратуру» закріплює серед функцій прокуратури «представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених цим Законом та главою 12 розділу III Цивільного процесуального кодексу України» [9], в т.ч. «у випадках, якщо така особа не спроможна самостійно захистити свої порушені чи оспорювані права або реалізувати процесуальні повноваження через недосягнення повноліття» [9]. Наприклад, ст. 42 Сімейного кодексу України визначає, що прокурор також має право на звернення до суду про визнання шлюбу недійсним, якщо цього потребує захист прав та інтересів дитини [10].

Особливого значення для визначення ролі прокуратури в сфері захисту прав та інтересів має Наказ Офісу Генерального прокурора «Про особливості виконання функцій прокуратури з питань захисту інтересів дітей та протидії насильству» від 01.11.2020 р. № 509, який визначає повноваження органів прокуратури різних рівнів «спрямованих на захист інтересів держави у сфері охорони дитинства, додержання прав і свобод дітей» [10] та покладає обов'язок безпосереднього виконання відповідних функцій на ювенальних прокурорів, які повинні характеризуватися високими особистими якостями та пройти спеціальне навчання [19, с. 226].

Основними принципами (ключовими засадами, керівними ідеями та основоположними підходами) забезпечення органами прокуратури захисту прав дітей, особливо в умовах порушення їхніх прав, є «поважати дитину, надавати допомогу, уникати повторної травматизації, давати шанс дітям, які помилилися» [12]. Зауваженні принципи розкривається у наступному:

Отримання дітьми інформації про їхні права, зокрема, ювенальні прокурори повинні гарантувати інформування дітей з цього питання зрозумілою мовою, враховуючи вік та рівень розвитку дітей, організовувати консультації, семінари, зустрічі з дітьми, щоб роз'яснювати механізми захисту їхніх прав. Наприклад, проведення прокурорами зустрічей-бесід в закладах освіти з дітьми з метою підвищення їх обізнаності щодо прав.

Надання вільного доступу дітей до правосуддя, зокрема шляхом супроводу дітей у судових справах, які стосуються їхніх інтересів. Наприклад, створення т.з. «зелених кімнат» для допиту дітей свідків та/або жертв кримінальних правопорушень [13, с. 4], функціонування центрів захисту та соціально-психологічної підтримки таких категорій дітей за моделлю Барнахус (Barnahus).

Створення можливості повідомляти про факти порушення їхніх прав, зокрема, надавати дітям можливість анонімно та безпечно повідомляти про факти порушення їхніх прав через гарячі лінії, мобільні додатки чи спеціалізовані центри. Наприклад, в Україні функціонує безкоштовна Національна «гаряча лінія» для дітей (тел.16-111/ 0 800 500 225).

Дитиноцентризм (забезпечення найкращих інтересів дитини) шляхом надання пріоритету інтересів дитини порівняно із інтересами інших сторін (батьків, опікунів, піклувальників, усиновителів та ін.), застосування індивідуального підходу із урахуванням особистих обставин, віку, соціального статусу, стану здоров'я та потреб дитини, контролю за тим, щоб рішення суду, органів опіки та піклування чи інших установ відповідали найкращим інтересам дитини. Наприклад, у відповідності до міжнародних стандартів правосуддя дружнього до дітей всі етапи притягнення неповнолітньої особи до відповідальності за вчинення кримінального правопорушення будуються з урахуванням інтересів дитини та реалізації її права на захист і допомогу [12].

Повага до гідності дитини як результат використання гуманного підходу, що враховує вразливий статус дитини. Наприклад, впровадження пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчинення злочину» та пілотного проєкту «Програма відновного правосуддя за участю неповнолітніх, які є підозрюваними, обвинуваченими у вчиненні кримінального правопорушення» [14].

Захист дитини від дискримінації шляхом забезпечення рівного доступу до правосуддя та соціального захисту для всіх дітей незалежно від їхнього походження, етнічної приналежності, статі, релігії чи інших ознак, а також, в результаті ініціювання перевірки та розслідування випадків впливу дискримінації на права дитини в сфері освіти, медицини чи правосуддя. Наприклад, в умовах російсько-української війни особливого захисту потребують в т.ч. діти зі статусом ВПО та діти, які позбавленні батьківського піклування, а тому на органи прокуратури покладається повноваження щодо вжиття додаткових заходів їх захисту. Зокрема, у відповідності до Наказу Офісу Генерального прокурора «Про особливості виконання функцій прокуратури з питань захисту інтересів дітей та протидії насильству» на органи прокуратури покладено обов'язок «особливу увагу приділяти захисту прав і свобод дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-інвалідів, дітей, які виховуються в сім'ях, що перебувають у складних життєвих обставинах, залишених без догляду батьків, переміщених з тимчасово окупованої території України, районів воєнних дій, збройних конфліктів та інших надзвичайних ситуацій» [11].

Захист дитини від усіх форм насильства, зловживань та експлуатації шляхом виявлення та оперативного реагування на факти фізичного, психологічного, економічного чи сексуального насильства над дітьми, проведення перевірок у закладах освіти, дитячих будинках, центрах реабілітації, ініціювання кримінальних проваджень проти осіб, які вчинили насильство або експлуатацію дитини, включаючи батьків чи опікунів, здійснення роз'яснювальної роботи серед дітей, їхніх батьків та педагогів для запобігання проявам насильства чи зловживань. Наприклад, протидія кримінальним правопорушенням, пов'язаним із домашнім насильством відносно жінок, чоловіків та дітей було визначено пріоритетом роботи органів прокуратури України у 2021р. [15].

В сфері захисту прав дітей органи прокуратури вживають комплекс заходів спрямованих на охорону життя та здоров'я, захист від усіх форм насильства, забезпечення свободи та недоторканості дітей, на доступ до освіти і соціального захисту, безпечних умов проживання, права на відпочинок та змістовне дозвілля, дотримання прав дітей щодо яких встановлюється опіка, піклування або відбувається процедура їх усиновлення, захисту житлових

і майнових праві, дотримання прав на працю, а також, «користування та розпорядження органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування майном, землями навчальних, оздоровчих, лікувальних, а також інших закладів для дітей; використання бюджетних коштів, спрямованих на реалізацію програм та заходів з охорони дитинства, закупівлю відповідних товарів, робіт і послуг» [2, с. 314] та ін.

Наприклад, серед напрямів діяльності прокуратури в сфері захисту прав дітей в межах кримінального провадження виділяють наступні напрями:

- ефективне розслідування кримінальних проваджень щодо неповнолітніх (забезпечення швидкого, неупередженого та всебічного розслідування злочинів, у яких фігурують неповнолітні як підозрювані, свідки або потерпілі, використання спеціалізованих підходів під час допитів та інших слідчих дій для врахування вікових та психологічних особливостей дітей, контроль за дотриманням прав неповнолітніх на стадії досудового розслідування);

- захист прав неповнолітніх засуджених та ув'язнених у слідчих ізоляторах, виховних колоніях та інших місцях несвободи (контроль за умовами тримання неповнолітніх у місцях несвободи та відповідності їх міжнародним стандартам, гарантування доступу неповнолітніх до освіти, медичних послуг та психологічної допомоги під час перебування у місцях несвободи, реагування на факти жорстокого поводження чи порушення прав дітей у таких закладах);

- відновлення прав незаконно засуджених неповнолітніх, в т.ч. і у випадку неправомірного застосування заходів тримання під вартою (перегляд судових рішень щодо незаконно засуджених неповнолітніх, здійснення заходів щодо компенсації моральної та матеріальної шкоди, завданої унаслідок неправомірного засудження, виявлення випадків неправомірного застосування тримання під вартою та ініціювання їх перегляду, наприклад, зміна незаконних вироків щодо неповнолітніх, переорієнтація кримінальної відповідальності неповнолітніх з репресивного на відновний характер із застосуванням примусових виховних заходів);

- профілактика повторної злочинності серед неповнолітніх (розробка програм реабілітації та ресоціалізації для засуджених дітей, участь у виховній роботі з неповнолітніми у колоніях чи інших установах, моніторинг умов виховання та догляду у родинах або соціальних установах, звідки походять неповнолітні, залучені до кримінальних правопорушень);

- дотримання міжнародних стандартів у захисті прав дітей (впровадження норм Конвенції ООН про права дитини та інших міжнародних актів у практику кримінального провадження; забезпечення доступу до спеціалізованих захисних механізмів для неповнолітніх) та ін.

Отже, роль прокурора у захисті прав та інтересів дітей полягає у забезпеченні нагляду за дотриманням законодавства у сфері захисту дітей; представництві інтересів дітей у судах, зокрема у справах про позбавлення батьківських прав, усиновлення, опіку чи піклування; участі у кримінальних провадженнях, пов'язаних із злочинами проти дітей; ініціюванні перевірок щодо дотримання прав дітей у соціальних закладах, школах, лікарнях тощо; контролі за виконанням рішень судів, що стосуються захисту прав дитини; участі у розробці та впровадженні програм з попередження порушень прав дітей; сприянні підвищенню рівня правової обізнаності серед дітей та їхніх законних представників; моніторингу дотримання прав дітей у конфлікті з законом; взаємодії з міжнародними організаціями з метою впровадження найкращих практик захисту прав дітей; забезпеченні міжвідомчої координації щодо виявлення та реагування на випадки порушення прав дітей та ін [16, с. 135].

Серед недоліків роботи органів прокуратури в сфері захисту прав дітей можна виділити наступні:

- недостатній рівень спеціалізації ювенальних прокурорів, зокрема недоліки системної підготовки та підвищення кваліфікації прокурорів щодо специфіки роботи з дітьми, а також, відсутність достатньої кількості фахівців, які володіють навичками взаємодії з дітьми, особливо з уразливих категорій.

- малоефективний контроль за умовами тримання дітей у місцях несвободи;

- формальний підхід до перевірок у соціальних закладах, навчальних і медичних установах.

- проблеми фінансування та технічного забезпечення діяльності органів прокуратури (в т.ч. в умовах російсько-української війни), що впливає на якість роботи прокуратури у цій сфері;

- слабка координація між прокуратурою, органами опіки і піклування, правоохоронними органами та соціальними службами, в.ч. відсутність єдиного механізму оперативного реагування на порушення прав дітей;

- низький рівень правової обізнаності серед населення, зокрема, недостатня кількість інформаційно-просвітницьких кампаній, спрямованих на підвищення обізнаності дітей і дорослих про їхні права та обмежений доступ до інформації щодо можливостей захисту прав дітей через прокуратуру;

- відсутність стратегічних підходів до профілактики злочинності серед дітей та захисту їхніх прав та ін [19, с. 228].

Окремо слід відзначити складнощі у роботі органів прокуратури, які зумовлені умовами та наслідками російсько-української війни, які в т.ч. впливають і на сферу захисту прав дітей. Зокрема, такими складнощами є: недоліки правового регулювання в умовах воєнного стану, в т.ч. відсутність дієвих механізмів захисту прав та інтересів дітей у відповідності до сучасних викликів, перевантаженість органів прокуратури у зв'язку із значним зростанням кількості воєнних злочинів, обмеженість доступу до тимчасово окупованих територій та неможливість захисту прав дітей незаконно депортованих з тимчасово окупованих українських

територій на територію РФ, руйнування інфраструктури органів правосуддя, зростання кількості насильства по відношенню до дітей, ускладнення правового супроводу дітей-біженців та недостатній контроль за умовами їх перебування на території приймаючих країн, психологічна травматизація дітей та ін.

Висновки. Нормативно-правові засади участі прокуратури в механізмі захисту прав та інтересів дітей складаються із системи міжнародних та національних актів, які встановлюють стандарти захисту прав та інтересів дітей, в т.ч. шляхом визначення функції прокуратури у цій сфері. Основними засадами забезпечення органами прокуратури захисту прав дітей, особливо в умовах порушення їхніх прав, є: отримання дітьми інформації про права, надання вільного доступу дітей до правосуддя, створення можливості повідомляти про факти порушення прав, дитиноцентризм, повага до гідності дитини, захист дитини від дискримінації, усіх форм насильства, зловживань та експлуатації. Роль прокурора у захисті прав та інтересів дітей полягає забезпеченні нагляду за дотриманням законодавства у сфері захисту дітей, представництві інтересів дітей у судах, участі у кримінальних провадженнях за участі неповнолітніх осіб, ініціюванні перевірок щодо дотримання прав дітей у закладах різних рівнів та місцях несвободи, контролі за виконанням рішень судів, що стосуються захисту прав дитини, участі у розробці та впровадженні програм з попередження порушень прав дітей, сприянні підвищенню рівня правової обізнаності серед дітей та їхніх законних представників, забезпеченні міжвідомчої координації щодо виявлення та реагування на випадки порушення прав дітей та ін.

Недоліками роботи органів прокуратури в сфері захисту прав дітей є: недостатній рівень спеціалізації ювенальних прокурорів, малоефективний прокурорський контроль в різних сферах захисту прав та інтересів дітей, проблеми фінансування та технічного забезпечення, низький рівень правової обізнаності суспільства щодо проблем захисту прав та інтересів дитини, відсутність стратегічних підходів до профілактики злочинності серед дітей, складнощі у роботі органів прокуратури, які зумовлені умовами та наслідками російсько-української війни. Рекомендовані заходи щодо усунення недоліків роботи органів прокуратури в сфері захисту прав дітей включають посилення спеціалізації прокурорів, підвищення фінансування, вдосконалення міжвідомчої взаємодії, розробку механізмів попередження порушень, активізацію просвітницької діяльності та ін.

Список використаних джерел:

1. Мерімеріна І. Реалізація повноважень прокурора під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження щодо неповнолітніх осіб. *Підприємство, господарство і право*. 2021. № 5. С. 228–234. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/5/37.pdf> (дата звернення: 19.10.24)
2. Паліченко І.М., Участь прокурора в захисті прав та інтересів дитини. *Проблеми цивільного права та процесу*. Харків, 2019. С. 312–315 URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/24_05_2019/pdf/88.pdf (дата звернення: 22.10.24)
3. Панчишина О.О. Повноваження прокурора із захисту майнових прав дітей. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція*. 2014. № 9-1. С. 120–122. URL: <https://surl.li/nxpkqu> (дата звернення: 09.10.24)
4. Пархоменко П.І., Прокурор в системі правосуддя дружнього до дитини. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція*. 2024. № 68. С. 34–38.
5. Попов Г.В. Співвідношення діяльності органів прокуратури та органів державної влади у сфері захисту прав і свобод дітей. *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І Вернадського. Серія «Юридичні науки»*. Том 26 (65). 2021. № 1. С. 260–265.
6. Попов Г.В. Діяльність органів прокуратури у сфері захисту прав дітей: моногр. / Г. В. Попов ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. М. К. Якимчука. К. : Алерта, 2012. 168 с.
7. Щербакова Г.В. Роль прокурора у забезпеченні прав неповнолітніх учасників кримінального провадження. URL: <https://surl.li/nyhxkk> (дата звернення: 07.10.24)
8. Конвенція ООН про права дитини: ООН від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#top (дата звернення: 09.10.24)
9. Про прокуратуру України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL: <https://surl.li/opqamq> (дата звернення: 15.10.24)
10. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#n229> (дата звернення: 19.10.24)
11. Про особливості виконання функцій прокуратури з питань захисту інтересів дітей та протидії насильству: Наказ Офісу Генерального прокурора від 01.11.2020 р. № 509. URL: <https://surl.li/ynwgkg> (дата звернення: 21.10.24)
12. Імплементация міжнародних стандартів правосуддя, дружнього до дитини – правоохоронці та урядовці підписали спільний документ. Офіс Генерального прокурора. URL: <https://surl.li/uagiqv> (дата звернення: 04.10.24)
13. «Зелені кімнати»: нормативно-правове забезпечення функціонування / К.Б. Левченко, М.В. Євсюкова ; за заг. ред. О.М. Бандурки та К.Б. Левченко. К. : ТОВ «Агентство «Україна», 2012. 24 с. URL: <https://surl.li/flcljp> (дата звернення: 01.10.24)

14. Про реалізацію пілотного проєкту «Програма відновного правосуддя за участю неповнолітніх, які є підозрюваними, обвинуваченими у вчиненні кримінального правопорушення»: Наказ Міністерства юстиції України, Міністерства внутрішніх справ України, Офісу Генерального прокурора від 22.07.2024 р. № 2176/5/501/176. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1116-24#n3> (дата звернення: 18.10.24)

15. Генпрокурор оголосила протидію домашньому насиллю пріоритетом роботи прокуратури на 2021 р. URL: https://pol.gp.gov.ua/ua/video.html?_m=publications&_t=rec&id=292834 (дата звернення: 09.10.24)

16. Свинаренко Ю.П., Шкута О.О. Нормативно-правове регулювання взаємодії оперативних підрозділів з органами дізнання та досудового слідства. *Правові новели*. 2024. № 22. Т. 3. С. 131–136. http://legalnovels.in.ua/journal/22-3_2024/23.pdf

17. Свинаренко Ю.П., Шкута О.О. Особливості взаємодії оперативних підрозділів з органами дізнання та досудового слідства. *Держава та регіони. Серія : Право*. 2024. № 1 (83), том 2. С. 42–46. URL: http://law.stateandregions.zp.ua/archive/1-2_2024/9.pdf

18. Шкута О.О. Загальнотеоретичні аспекти криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2021. № 49. С. 132–135. URL: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc49/30.pdf>

19. Шкута О.О., Пренько Я.О. Спеціально-кримінологічні заходи запобігання кримінальним правопорушенням в місцях несвободи. *Юридичний бюллетень*. 2022. № 26(3) С. 223–233. URL: http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2022/26/26_2022.pdf

Дата надходження статті: 03.07.2025

Дата прийняття статті: 10.07.2025

Опубліковано: 01.10.2025